

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

تبیین فرایند شکل‌گیری آرامش وجدان در پرستاران بخش مراقبت ویژه

پایان‌نامه جهت اخذ درجه دکتری تخصصی PhD در پرستاری

نگارنده:

کوروش جودکی

اساتید راهنما:

دکتر مریم اسماعیلی

دکتر محمدعلی چراغی

استاد مشاور:

دکتر منیر مظاهری

۱۴۰۰

تبیین فرایند شکل‌گیری آرامش وجدان در پرستاران بخش مراقبت ویژه

زمینه و هدف: بافتار مراقبتی بخش مراقبت ویژه در بیشتر مواقع پرستاران را در معرض استرسورها و دوراهی‌های اخلاقی متعدد قرار داده، منجر به تنش وجدان و تعارض وجدان در پرستاران می‌شود و آن‌ها را از آرامش وجدان دور می‌کند. آرامش وجدان نقش مهمی در سلامت جسمی و روانی پرستاران دارد و می‌تواند بر پیامدهای مراقبتی پرستاران تاثیرگذار باشد، بنابراین فرایند شکل‌گیری آن در پرستاران و به ویژه پرستاران بخش مراقبت ویژه مهم است؛ لذا این مطالعه با هدف تبیین فرایند شکل‌گیری آرامش وجدان در پرستاران بخش مراقبت ویژه انجام شده است.

روش‌شناسی: از روش‌شناسی نظریه بسترزاد جهت پاسخ به سوال پژوهش استفاده شد. محیط پژوهش بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران بودند. مشارکت کنندگان پرستاران شاغل در بخش مراقبت ویژه بودند و تعداد ۱۸ پرستار به روش نمونه‌گیری هدفمند و نظری در مطالعه شرکت داشتند. روش اصلی جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه‌های چهره به چهره و با استفاده از ابزار نیمه ساختارمند انجام شد. تحلیل مقایسه مداوم کوربین و اشتراوس جهت تحلیل داده‌ها استفاده شده است. نرم‌افزار MAXQDA 10، جهت مدیریت تحلیل داده‌ها استفاده شد.

نتایج: یافته‌های پژوهش در چهار طبقه اصلی شامل "درک از وجدان و آرامش وجدان"، "چالش با محیط خطرزا و غیرقابل پیش‌بینی"، "بدن‌مندی وجدانی" و "وجد درونی تا گریز: همه یا هیچ" خلاصه شده است. بر اساس نتایج مطالعه درک پرستاران از آرامش وجدان تلاش بی‌حد و مرز است؛ همچنین بافتار بخش مراقبت ویژه دغدغه اصلی مشارکت کنندگان یعنی "چالش با محیط خطرزا و غیرقابل پیش‌بینی" را شکل می‌دهد و پرستاران برای غلبه بر این دغدغه و دستیابی به آرامش وجدان از راهبردهای بدن‌مندی وجدانی استفاده می‌کنند که در نهایت با پیامدهای وجد درونی تا گریز: همه یا هیچ، همراه است.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد که فرایند دستیابی به آرامش وجدان در پرستاران بخش مراقبت ویژه نیازمند توجه خاص از سوی سیاست‌گذاران، مدیران و به ویژه خود پرستاران دارد. سیاست‌گذاران و مدیران باید به بارکاری زیاد، کمبود نیرو، تجهیزات و امکانات بخش‌های ویژه و بکارگیری پرسنل با تجربه در این بخش‌ها توجه خاص داشته باشند. همچنین پرستاران می‌توانند با الگوبرداری از راهبرد بدن‌مندی وجدانی، گام‌های موثر و واقعی جهت دستیابی به آرامش وجدان بردارند تا علاوه بر تجربه وجد درونی، زمینه ارتقا سلامتی خود و بهبود ایمنی و رضایت‌مندی مددجو را مهیا کنند. علاوه بر این یافته‌های این مطالعه با توسعه مفهوم بدن‌مندی وجدانی و ارائه نظریه "تلاش بی‌حد و مرز: پاسخ به محیط خطرزا و غیرقابل پیش‌بینی" گام مهمی در اعتلای حرفه و به ویژه دانش حرفه‌ای در حوزه اخلاق پرستاری داشته است.

کلید واژه‌ها: آرامش وجدان، نظریه بسترزاد، بخش مراقبت ویژه، پرستار، مطالعات کیفی

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Title:

**Exploration the Process of Clear Conscience
Formation in Intensive Care Units' Nurses**

“A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of
Philosophy (PhD) De
gree in Nursing Education”

By
Kurosh Jodaki

Supervisors:
Dr. Maryam Esmaeili
Dr. Mohammad Ali Cheraghi

Consultant:
Dr. Monir Mazaheri

2022

Abstract

Background and Objectives: The care context of the intensive care unit often exposes nurses to various stressors and ethical dilemmas and leading to stress of conscience and conflict of conscience in nurses and take away the clear conscience from them. Clear conscience plays an important role in the physical and psychological health of nurses and it can affect the nurses' care outcomes, so the process of clear conscience formation in nurses and especially nurses in the intensive care unit is important. Therefore, this study aimed to explain the process of clear conscience formation in intensive care units' nurses.

Methods: Grounded theory methodology was used to answer the research question. The study was conducted in Tehran University of Medical Sciences hospitals. Participants were nurses working in the intensive care unit of TUMS Hospitals. Participants included 18 registered nurses and purposive sampling and theoretical sampling were used to recruit participants for the interviews. The main method of data collection was face-to-face interviews moreover were performed using semi-structured tools. Corbin and Strauss constant comparison analysis was used to analyze the data. MAXQDA 10 software was used to manage data analysis.

Findings: The research findings are summarized in four main categories, "perception of conscience and clear conscience", "challenge to risky and unpredictable environment", "embodied of conscience" and "Inner ecstasy to escape: all or nothing". According to the results of the study, nurses' perception of clear conscience is unlimited efforts in caretaking as the path to clear conscience. The context of the intensive care unit also forms the main concern of participants, namely, "challenge to risky and unpredictable environment" and nurses use "embodied of conscience" strategies to overcome this concern and achieve clear conscience which ultimately has the consequences of "inner ecstasy to escape: All or nothing".

Discussion and Conclusion: It seems that the process of achieving clear conscience in intensive care units' nurses, needs special attention from policy makers, managers and especially nurses themselves. Policymakers and managers must pay special attention to the high workload, nursing shortage challenge, Intensive care unit equipment and facilities and the employment of expert personnel in these units. Nurses can also take effective and real steps to

achieve clear conscience by modeling the embodied of conscience strategies. The consequence of these strategies is experience the inner ecstasy by nurses and it can improve health promotion of nurses and client safety and satisfaction. In addition, the findings of this study have taken an important step in advancing the profession, especially professional knowledge in the field of nursing ethic by developing the concept of embodied of conscience and presenting the theory of "unlimited efforts: responding to a risky and unpredictable environment".

Keywords: Clear Conscience, Grounded Theory, Intensive Care Unit, Nurse, Qualitative Studies